

Ю. І. Скулиш
кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів та банківського бізнесу
Університет економіки та права "КРОК" (м. Київ)

УДК 369.261

ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО РИЗИКУ БЕЗРОБІТТЯ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПРОЦЕС КАПІТАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СОЦІАЛЬНИХ ФОНДІВ

Висвітлено питання впливу шляхів зниження соціального ризику безробіття на процес капіталізації фінансових ресурсів соціальних фондів. Розглянуто ремісництво та перекваліфікацію робітників як альтернативні шляхи створення нових робочих місць, які дадуть змогу значно зменшити навантаження на бюджет країни.

Ключові слова: безробіття, соціальний ризик, ринок праці, фінансові ресурси, капіталізація, ремісництво.

Безробіття і його наслідки завжди були як в об'єктиві уваги світової громадськості, так і предметом обговорення представників багатьох держав. Не секрет, що кількість постраждалих від фінансової кризи 2008–2009 рр. з кожним місяцем збільшується. Люди втрачають не тільки свій дохід, а й робочі місця. У Польщі, Великій Британії та Італії рівень безробіття досяг найвищих за останнє десятиліття значень, а в країнах Єврозони — перевищив докризовий показник. У лютому 2008 р. середній рівень безробіття в Єврозоні становив 14,6 %, а в лютому 2010 р. він досяг 20,4 %.

В Італії в кінці 2010 р. безробіття серед молоді досягло рекордних значень з 2004 р. — середній рівень її по країні становив 29 %. Практично кожен третій житель країни до 25 років був безробітним. При цьому 50 % жителів Італії, які не досягли 25-річного віку, у пошуках заробітку хочуть виїхати з країни.

Рівень безробіття в Іспанії серед молоді становить 42,8 % — удвічі перебільшує загальне число безробітних [1].

Аналізуючи стан безробіття в Україні, слід сказати, що рівень безробіття в Україні залишається нижчим, ніж у середньому по країнах Євросоюзу. Так, рівень безробіття населення віком 15–70 років, визначений за методологією Міжнародної організації праці (МОП), знизився з 8,6 % економічно активного населення за 9 місяців 2009 року до 8,0% за 9 місяців 2010 р. [2]. Поряд з цим Україна все ще залишається у зоні ризику, пов'язаного із збільшення кількості безробітних, а, отже, і збільшенням грошових виплат на випадок безробіття, що може створити додаткове навантаження на Державний бюджет країни. Тому зниження соціального ризику безробіття автоматично призведе до зменшення суми грошових виплат на випадок безробіття, що, в свою чергу, створить умови для капіталізації фінансових ресурсів соціальних фондів.

Метою дослідження є визначення можливих шляхів зменшення соціального ризику безробіття з метою капіталізації фінансових ресурсів соціальних фондів.

У наш час питання безробіття стало особливо актуальним для всіх країн світу, в тому числі і найрозвиненіших, таких як країни Європейського Союзу. Тому дану проблему у розрізі системи соціального страхування досліджують як зарубіжні, так і вітчизняні вчені: Л. Білик, Н. Савченко, Л. Петрученко, Л. Новосельська, В. Шарпатий та ін. [3; 4; 5; 6].

Держава гарантує кожному громадянину право на працю, задовольняє потреби у здобутті освіти, охороні здоров'я, підготовці кадрів, забезпечує мінімальний рівень заробітної плати, пенсії, соціальних виплат. У ст. 46 Конституції України закріплено право громадян на соціальний захист, що включає “право і на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом” [8]. Реалізація такого права на практиці — це забезпечення достатнього рівня добробуту громадянам держави, що відповідає міжнародним умовам, а саме зі ст. 22 Загальної декларації прав людини та ст. 9 Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 р. впливає, що держави, беручи участь в даному пакті, визнають право кожної людини на соціальний захист, включаючи соціальне страхування. Тобто держава є гарантом соціальної політики.

З перетворенням основного фактора виробництва (робочої сили) на товар і відповідно заробітної плати — в основне джерело існування для багатьох членів суспільства виникає особливий вид соціальної незахищеності — ймовірність (ризик) матеріальної незабезпеченості внаслідок втрати заробітку.

Теорія соціального ризику у галузевій літературі не нова. Свого часу ще у 20-х роках її обґрунтував Н. А. Вігдорчик [9, с. 100]. Відповідно до цієї теорії особа одержує право на соціальне забезпечення у випадку виникнення такої обставини, яку суспільство трактує як правомірну підставу участі непрацюючого у розподілі колективного продукту.

У вітчизняній правовій літературі термін соціальний ризик як підставу виникнення права на соціальне забезпечення, а, отже, як об'єктивний чинник виникнення соціально-забезпечувальних правовідносин, досліджувала Н. Б. Болотіна [10, с. 39]. Т. З. Гарасимів розглядає соціальний ризик як визнану суспільством чи державою непередбачувану або передбачувану, бажану або небажану подію в житті людини, яка призводить до втрати працездатності (постійної або тимчасової) чи матеріальної незабезпеченості особи та не може бути усунена особою самостійно внаслідок об'єктивних причин [11, с. 15].

О. Є. Мачульська під соціальним ризиком розуміє вірогідність настання матеріальної незабезпеченості особи внаслідок втрати заробітку з об'єктивних соціально значимих причин та у зв'язку з додатковими видатками, зумовлених утриманням дітей чи інших членів родини, а також спричинених задоволенням потреб у медичних чи соціальних послугах [12, с. 12]. За Н. Б. Болотіною, “соціальні ризики притаманні кожній людині як члену людського суспільства, вони зумовлені її біологічною, фізіологічною і соціальною природою” [10, с. 39]. Незалежно від виду соціальні ризики є однотипними для людини: ними зумовлюється потреба у здобутті джерел життєзабезпечення.

В. Д. Роїк під поняттям соціальний ризик розуміє вірогідність настання матеріальної незабезпеченості працівників, яка може статися внаслідок втрати заробітку чи в результаті втрати працездатності (професійні та загальні захворювання, нещасні випадки як на виробництві, так і поза ним) [13, с. 21].

Таке визначення соціального ризику не втратило своєї актуальності і сьогодні, хоча за умов ринкової трансформації суспільства та появи різних організаційно-правових форм підприємницької діяльності воно набуває нового змістового

навантаження та потребує наукового переосмислення.

Під соціальним ризиком сьогодні слід розуміти ймовірні події, які породжуються об'єктивними соціально-значимими причинами і призводять до втрати заробітку особи, зниження доходів нижче прожиткового мінімуму, необхідності в медичній допомозі та інших соціальних послугах. З цієї точки зору ми розглядаємо соціальний ризик безробіття — це обставина об'єктивного характеру, з настанням якої громадяни (члени їх сімей) можуть втратити тимчасово або назавжди засоби до існування чи потребують додаткового матеріального забезпечення та не можуть самостійно її уникнути, яка закріплена законодавством та визнана суспільством соціально значущою.

С. В. Юровська соціально значущість соціального ризику безробіття характеризує наступними рисами (рис. 1):

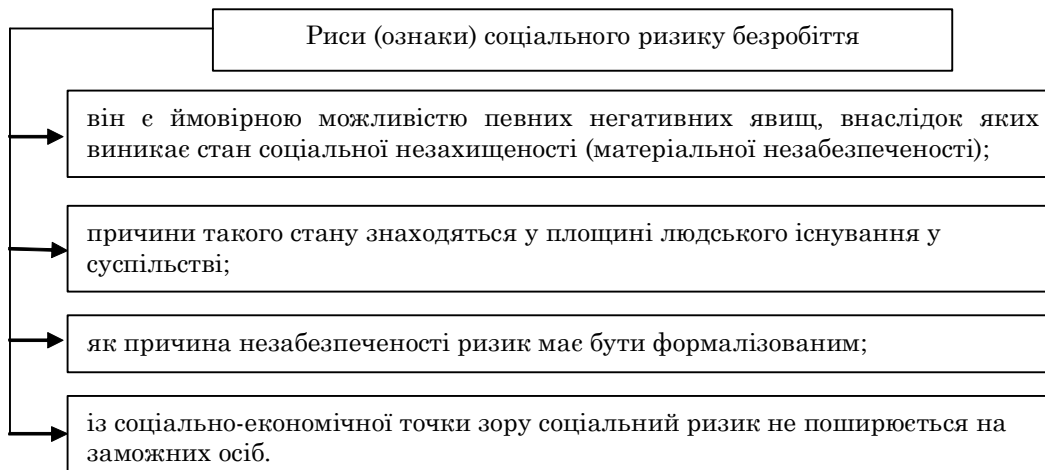

Рис. 1. Характерні риси соціального ризику безробіття [14]

Для сучасного суспільства, на нашу думку, найважливішою причиною виникнення соціального ризику безробіття є недосконалість конкуренції на сучасному ринку в цілому і насамперед на ринку праці. Ринок праці узгоджує інтереси найманих працівників і підприємців при визначенні ціни праці та умов його функціонування. Певний стан цього ринку, який визначається умовами конкуренції, використовується відповідними суб'єктами ринку праці для досягнення вигоди, що впливає на зайнятість як на національному, так і регіональних ринках праці.

Конкуренція на ринку праці може бути як з боку попиту на працю, так і з боку її пропозиції. З боку пропозиції праці конкуренція виникає як між безробітними за отримання місця праці, так і між кваліфікованими працівниками за більш оплачувані робочі місця. Щоб отримати місце праці, працівник повинен запропонувати більш якісну працю, яка передбачає певний рівень кваліфікації, високі знання, досвід, вміння виконувати складну роботу, здатність до творчої праці. У конкурентній боротьбі перемагає той, хто пропонує більш якісну робочу силу. Іноді такі місця одержують працівники, які брали участь у відповідних конкурсах [15, с. 209].

Конкуренція з боку попиту на працю виникає між підприємцями за можливість залучення у фірму досвідчених і кваліфікованих працівників. При цьому В. М. Петюха вказує на той факт, що "чим активніша конкуренція між власниками робочої сили за право зайняття робочого місця та роботодавців за залучення

кваліфікованої робочої сили” [16, с. 43], тим ефективніше функціонує ринок праці.

Залежно від ступеня конкуренції на ринку праці як у зарубіжній [17], так і в українській літературі [18] виділяють такі його моделі: досконало конкурентний ринок праці; моносонічний ринок праці; монопольний ринок праці; двостороння монополія. Досконало конкурентний ринок праці не існує у сучасній ринковій економіці. Неможливе його існування і в умовах перехідної економіки до ринку. У сучасних ринкових умовах підприємці і наймані працівники можуть впливати і впливають на ціну праці і рівень зайнятості.

В Україні в умовах командно-адміністративної системи ринок праці в цілому виступав як моносонічний ринок праці, на якому великій кількості продавців робочої сили протистояв, по суті, один покупець — держава, що була єдиним власником засобів виробництва. Держава, яка виступала в ролі монопольного покупця робочої сили в межах всієї економіки, диктувала всі умови праці та її оплати (тому і був низький рівень оплати праці), умови відпочинку, обсяги виробництва продукції, ціни тощо, дії держави не були обмежені силами конкуренції. У даному випадку мова йде, на думку О. М. Мартин, про дуже специфічну моносонію. По-перше, держава володіє політичною владою, і, по-друге, вона одночасно є монополістом на товарному ринку [15, с. 211].

Монополія держави на ринку праці в Україні підривається з появою різних форм господарювання і форм власності, а також з розвитком гнучкого ринку праці, тобто використанням таких нових прогресивних форм зайнятості, як самозайнятість, неповний робочий тиждень, тимчасова робота, надомна робота.

Розвиток недержавного сектору економіки сприяє виникненню малих підприємств. Малий бізнес в розвинутих країнах забезпечує до 60 % нових робочих місць [19, с. 7]. Аналогічна тенденція характерна для країн з перехідною економікою. Так, у Польщі і Чеській Республіці близько 45 % робочих місць надається малими підприємствами, в Росії — це близько 20 % [20, с. 7]. Тому закономірності розвитку малого бізнесу залишаються актуальними і для України, особливо у розрізі глобалізації економіки. Тому, на нашу думку, одним із найперших та найефективніших шляхів зниження соціального ризику безробіття, може стати інтенсивний розвиток малого бізнесу.

Однією з характерних особливостей розвитку малого бізнесу на сучасному етапі є те, що він сприяє відродженню традиційних ремесел, народних промислів, кустарництва. Зацікавлення держави розвитком ремесел спостерігається в Росії, де розроблено концепцію програми “Відродження ремісничої справи в Росії”. На думку авторів цієї концепції, реміснича праця позитивно впливає на людей, задовольняючи не тільки особу, яка нею займається, але й оточуючих. Звідси випливає потреба відновлення народних ремесел, а цього можна досягти лише піднісши престиж роботи ремісника, що в період економічної кризи зробити надзвичайно складно. Вирішенням цієї проблеми може стати розвиток “домашнього” (надомного) бізнесу: він не потребує високої освіти й кваліфікації; оплата праці залежить від кількісних результатів.

В Україні теж звернули увагу на цю проблему, розробивши План заходів розвитку ремісничої діяльності на період до 2015 року, у якому зазначено, що “формування ремісничої справи ... може забезпечити населенню гідне життя, економічне процвітання й необхідні умови для вільного розвитку ремісництва”. Така організація праці є вигідною не тільки для безробітних, але й для держави загалом, адже за рахунок розвитку ремісництва можна:

— збільшити зайнятість населення завдяки більш швидкому розширенню ринків праці та у зв’язку з невеликою собівартістю робочих місць;

- наситити ринок послугами за індивідуальними замовленнями, предметами побуту та виробами утилітарного призначення, що відповідають естетичним нормам і функціональним потребам;
- збільшити податкові надходження до бюджету за рахунок стимулювання розвитку виробничої сфери;
- створити умови для розвитку талантів та майстерності людини, розкриття її творчого потенціалу.

Наступним шляхом зменшення соціального ризику безробіття в Україні має стати зміна стратегії державної політики на ринку праці у бік підвищення кваліфікації, перекваліфікація кадрів відповідно до потреб ринку, профорієнтація молоді. І тут корисним може стати досвід Євросоюзу.

Так Єврокомісія затвердила спеціальну стратегію боротьби з безробіттям, основними положеннями якої є проведення тренінгів і курсів з перекваліфікації робітників, а також створення робочих місць і часткової зайнятості. І тільки в найближчі два роки ЄК має намір направити на ці потреби 19 млрд. євро. Частина цих коштів повинна бути витрачена на проведення тренінгів і курсів з перекваліфікації робітників, ще частина потрапить у кишені європейського населення у вигляді допомог у зв'язку з безробіттям. Крім того, 500 млн. євро будуть надані як мікрокредити для початку власного бізнесу безробітними, але ініціативними європейцями. Правда, на відміну від практики третього світу, де розмір мікрокредитів, як правило, не перевищує \$50, розмір подібних позик у ЄС буде досягати 25 тис. євро. Кошти на боротьбу з безробіттям у цей період будуть надходити з раніше створеного Європейського соціального фонду, бюджет якого на 2007–2013 роки становить 77 млрд. євро [22].

Останнє, на нашу думку, є найбільш ефективним методом зниження соціального ризику безробіття, а, отже, і зменшення частини страхових виплат на випадок безробіття на попит роботодавців, ніж на потреби індивідів. Під час переорієнтації навчання на “регулювання попиту” уряди багатьох держав допомагають роботодавцям і бажаючим вчитися, спонсоруючи професійне навчання, у якому вони самі зацікавлені безпосередньо. Крім того, докладається чимало зусиль, використовуючи у своїй роботі відомості про попит на певні робітничі професії на європейському ринку праці, постійно розповсюджують серед молоді інформацію про наявність робочих місць на ринках праці, враховуючи те, що знання молоді в галузі трудових відносин мають досить обмежений характер. Активне використання ІРП і професійної орієнтації справляє позитивний вплив на ефективність працевлаштування молоді, котра закінчила школу, а також дорослих, інформуючи їх про вакантні робочі місця, про ті галузі і професії, які надають можливість для просування службовими сходинками і забезпечують адекватну оплату праці, про вимоги до професійних навиків до рівня кваліфікації. Використання ІРП істотно підвищує ефективність діяльності ринків праці.

Реалізація вказаних шляхів зменшення соціального ризику безробіття дасть змогу, по-перше, створити нові робочі місця за рахунок самофінансування, зменшити фінансове навантаження на фонди соціального страхування, а, отже, і на державний бюджет. В результаті цього виникнуть так звані вивільнені кошти, які потребуватимуть їх оптимізації, віднаходження методів і способів їх примноження.

Наукові погляди на пошуки шляхів зміцнення фінансової бази соціального страхування серед вітчизняних науковців різні. Так, Н. Новосельська зводить їх до уніфікації фінансових потоків у системі соціального страхування через запровадження єдиного соціального внеску на території України [5]. Поряд із цим Н. Савченко стверджує, що фінансову сталість системи соціального страхування можливо забезпечити на основі ефективної та достойної оплати праці. Відповідно

центр тяжіння вдосконалення соціального страхування на випадок безробіття має зміститися до сфери соціально-трудоких відносин, тобто необхідно принципово змінити нинішню тенденцію в оплаті праці, суттєво підвищити її величину у структурі ВВП і собівартості продукції [7].

На нашу думку, для системи соціального страхування в умовах глобалізації економіки актуальним є використання альтернативних потенційних джерел формування фондів, одним із резервів поповнення дохідної частини яких є ефективна капіталізація вільних фінансових ресурсів.

Капіталізацію вільних фінансових ресурсів системи соціального страхування можна визнати раціональною не стільки для застрахованої особи, скільки для всієї економічної системи, адже вона супроводжується формуванням резервів у благополучні щодо впливу соціальних ризиків роки. Наприклад, не маючи фондової системи, Велика Британія, Нідерланди, Японія, Швейцарія і нині отримують високі (понад 10 % у структурі доходів соціального страхування) інвестиційні доходи, формуючи резерви в рамках розподільчої системи [22].

В Україні фонди соціального страхування, які мають у своєму розпорядженні резерви страхових коштів (тимчасово вільні фінансові ресурси), нібито не проводять з ними фінансові операції по розміщенню їх на депозитних рахунках у банках з метою отримання додаткових доходів. Підтвердженням цього є не відображення останніх у звітній діяльності фондів. Результатами контрольних заходів у системі соціального страхування, проведених органами Державної фінансової інспекції, встановлено факти фінансових порушень. При відсутності вільних коштів, що було відображено у звітності Фонду соціального страхування на випадок безробіття за 2005–2007 рр., фактично на депозитних рахунках у комерційних банках неправомірно розміщувалися кошти фонду в сумах від 58 до 120 млн. грн.

Також із порушенням Закону України про Державний бюджет України на 2005 та 2006 роки, якими передбачалось, що кошти державних цільових фондів обслуговуються органами Державного казначейства України, на рахунках комерційних банків розміщувалися кошти Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, передбачені на здійснення організаційно-управлінських заходів та на витрати по виконанню обов'язків страховика. Ці кошти на суму від 14 до 27,9 млн. грн. на початку року перераховувалися на рахунки комерційних банків і без руху знаходились там від 3-х до 12-ти місяців. При цьому, згідно з умовами угод, відсотки за користування тимчасово вільними коштами не нараховувались або були меншими, ніж облікова ставка Національного банку, внаслідок чого умовно втрачено 2,2 млн. грн. [7, с. 116].

Щодо завдань ефективного фінансового механізму соціального страхування в Україні, то Н. Савченко визначає таке:

По-перше, мобілізація та акумуляція фінансових ресурсів. У межах системи соціального страхування повинен функціонувати такий фінансовий механізм, який був би спроможний забезпечити максимально можливу мобілізацію потенційних фінансових ресурсів. Ці кошти становитимуть той фінансовий потенціал системи соціального страхування, яким необхідно вдало розпорядитись.

По-друге, алокація фінансових ресурсів і контроль за їх ефективним використанням. Цілком очевидно, що мобілізація фінансових ресурсів не є самоцілью. Отже, система соціального страхування повинна забезпечити їх розміщення та раціональне використання. Глибока аргументація контрольних заходів і доказовість паритетності інтересів у розподілі фінансових ресурсів, у їх мобілізації, в раціональному використанні можуть збільшити запит громадськості на виконання контрольних дій у системі соціального страхування.

По-третє, забезпечення оптимального розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів системи соціального страхування за рахунок формування інвестиційної

складової страхових коштів системи.

Таким чином, існування соціального ризику безробіття, який створює додаткове навантаження на державний бюджет країни, потребує реалізації ефективних шляхів його зниження. До таких шляхів ми віднесли створення нових робочих місць за рахунок малого бізнесу, зокрема ремісничої справи, та проведення тренінгів і курсів з перекваліфікації робітників. Це створить умови для вивільнення фінансових ресурсів соціальних фондів, які у подальшому можна капіталізувати.

Свої подальші дослідження у царині зниження соціального ризику безробіття ми вбачаємо у дослідженні питань субсидії на роботу та консультації стосовно кар'єри, які вже дають стабільний ефект при такій макроекономічній політиці, яка веде до зростання зайнятості у країнах Євросоюзу.

Список використаних джерел

1. Безробіття серед молоді у країнах Євросоюзу ставить нові рекорди [Електронний ресурс] Телевізійна служба новин. — Режим доступу : <http://tsn.ua/groshi/bezrobittya-sered-molodi-v-eyvropi-b-ye-rekordi.html>.
2. Дані Міністерства соціальної політики України [Електронний ресурс] Суспільство і соціальна політика: Журнал. — Режим доступу : <http://ukrsocium.com/novini/statistika/3277> — 9—2010-.
3. Білик, Л. С. Економіка праці [Текст] : [навч. посіб.] / Л. С. Білик. — Чернівці : Рута, 2001. — 75 с.
4. Шарпатов, В. Система соціального страхування в УСРР 1921–1929 рр. [Текст] / В. Шарпатов // Пам'ять століть. — 2006. — № 1. — С. 75–83.
5. Новосельська, Л. І. Уніфікація фінансових потоків у системі соціального страхування [Текст] / Л. І. Новосельська, Ю. Ю. Цігуш // Науковий вісник Національного лісотехнічного Університету України : зб. наук.-техн. пр. — Львів : РВВ НЛТУ України, 2009. — Вип. 19.3. — С. 235–238.
6. Петрученко, Л. Ю. Державне соціальне страхування населення України на випадок безробіття [Текст] : автореф. дисс. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 08.00.08 “Гроші, фінанси і кредит” / Л. Ю. Петрученко. — К., 2009. — 20 с.
7. Савченко, Н. Формування та використання фінансових ресурсів системи соціального страхування України [Текст] / Н. Савченко // Вісник КНТЕУ. — 2010. — № 1. — С. 110–118.
8. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. [Текст] // ВВР. — 1996. — № 30 — Ст. 141.
9. Орловский, О. Я. Соціальне забезпечення як науково-правова категорія: сучасні підходи до розуміння [Текст] / О. Я. Орловский // Науковий вісник Чернівецького університету. — № 402. — С. 100–105.
10. Болотіна, Н. Б. Право соціального захисту України [Текст] : [навч. посіб.] / Н. Б. Болотіна. — К. : Знання, 2005. — 615 с.
11. Герасимів, Т. З. Принципи права соціального забезпечення України [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.05 “Трудове право; право соціального забезпечення” / Т. З. Герасимів. — К., 2002. — 19 с.
12. Мачульская, Е. Е. Право социального обеспечения. Перспективы развития / Е. Е. Мачульская. — М. : Городец, 2000. — 274 с.
13. Роик, В. Д. Социальная защита работника в процессе труда: проблемы теории и практики [Текст] : автореф. дисс. на соискание учен. степени д-ра экон. наук : 08.07.00 / В. Д. Роик. — М., 1994. — 29 с.
14. Юровська, В. В. Правове регулювання відносин в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / Юровська Вікторія Володимирівна. — Х., 2005. — 218 арк.
15. Мартин, О. М. Конкуренція на ринку праці у перехідній економіці України [Текст] / О. М. Мартин // Економіка, планування і управління в лісовиробничому комплексі. — 2003. — Вип. 13.1. — С. 209–213.
16. Петюх, В. М. Ринок праці [Текст] : [навч. посіб.] / В. М. Петюх. — К. : КНЕУ, 1999. — 288 с.
17. Піндайк, Р. С. Мікроекономіка [Текст] / Роберт С. Піндайк, Деніел Л. Рубінфелд / [пер. з англ.]. — К. : Основи, 1996. — 646 с.

18. Сахань, І. Становлення середнього класу в Україні [Текст] / І. Сахань // Україна: аспекти праці. — 2002. — № 8. — С. 3–5.
19. Діденко, Я. Формування ефективної державної політики зайнятості в Україні [Текст] / Я. Діденко // Україна: аспекти праці. — 2002. — № 2. — С. 3–7.
20. Краснов, Ю. Стратегічні й оперативні заходи щодо державного регулювання зайнятості населення [Текст] / Ю. Краснов // Україна: аспекти праці. — 1999. — № 2. — С. 3–7.
21. Про затвердження плану заходів з розвитку ремісничої діяльності на період до 2015 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.09.2009 р. [Текст] // Урядовий кур'єр. — 2009. — № 179. — 30 вересня.
22. ЄС починає амбіційну програму в боротьбі з безробіттям [Електронний ресурс] Ділова Україна. — Режим доступу : <http://project.ukrinform.ua/news/10198>.

Надійшла до редакції 07.07.2011

Скулиш Ю. И. Пути снижения социального риска безработицы и их влияние на процесс капитализации финансовых ресурсов социальных фондов

Освещены вопросы влияния путей снижения социального риска безработицы на процесс капитализации финансовых ресурсов социальных фондов. Рассмотрены ремесленничество и переквалификация работников как альтернативные пути создания новых рабочих мест, которые значительно уменьшат нагрузку на бюджет страны.

Ключевые слова: безработица, социальный риск, рынок труда, финансовые ресурсы, капитализация, ремесленничество.

Skulish Yu. I. Ways to Reduce Social Risk of Unemployment and their Impact on the Capitalization of Social Funds Financial Resources

The questions of ways to reduce the impact of social risk of unemployment in the process of capitalization of financial resources, social funds. Considered craft and retraining of employees as an alternative way of creating new jobs, which significantly reduce the burden on the country.

Key words: unemployment, social risk, labor, financial resources, capitalization, handicrafts.

